

T.C.
GIDA TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/47198-99

Sayı : 54045643/610-2575
Konu : Soru Önergeleri

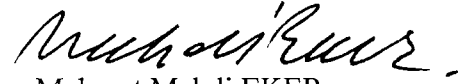
05.08.2014

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 11.07.2014 tarihli ve 43452547-120.00-187483 sayılı yazı.

İlgi yazı ekinde alınan, Antalya Milletvekili Yıldırım SAPAN'a ait 7/47198 ve Tekirdağ Milletvekili Emre KÖPRÜLÜ'ye ait 7/47199 esas nolu yazılı soru önergelerine ilişkin Bakanlığımız görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER:

Görüş 7/47198, 7/47199(5 sayfa)

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi : Yıldırım SAPAN
Antalya Milletvekili
Esas No :7/47198

Resmi Gazete'nin 24.06.2014 tarihli sayısında yayımlanan Bakanlar Kurulu kararı ile "2013-2014 pazarlama yılında nişasta kökenli şekerler için Şeker Kurulu tarafından 244 bin 400 ton olarak belirlenen kotanın yüzde 25 oranında artırılması kararlaştırılmıştır" denilmiştir.

SORU 1) Daha az maliyetle elde edilen ve gazozdan çikolataya dek pek çok üründe kullanıldığı bilinen "nişasta bazlı şeker", Fransa, Hollanda ve İngiltere'de yasaklanıp en büyük üreticisi olan ABD'de ise üretim kotası yüzde 10'dan yüzde 2'ye düşürülürken, ülkemizde neden artırılmaktadır?

SORU 2) Dünyanın 4. büyük şeker pancarı üreticisiyken, maliyeti daha ucuz olan "mısır şurubu" yapmak için, ülkemizde son 4 yılda ne kadar mısır ithalatı yapılmıştır?

SORU 3) Son 4 yılda, en çok mısır ithalatı yapan firmalar hangileridir? Yine son 4 yılda ülkemizde en fazla "mısır şurubu" hangi firmalar tarafından üretilmiştir?

SORU 4) Sağlığa zararlı olduğu kesin olarak bilinen "nişasta bazlı şekerin kotasının artırılması kim ya da kimlerin yararına olacaktır? Bu kararla birileri halkın sağlığı hiçe sayılarak, zengin mi edilmek istenmektedir?

CEVAP 1-2-3-4) Ülkemizde şeker üretimindeki usul ve esaslar 19/04/2001 tarih ve 24378 Resmi Gazete' de yayımlanarak yürürlüğe giren 4634 sayılı Şeker Kanunu kapsamında Şeker Kurumu ve tarafından yürütülmektedir.

Uluslararası bilimsel kaynaklarda Nişasta bazlı şekerlerin (NBS) kansere veya metabolik hastalıklara neden olduğu sonucuna götürebilecek bilimsel bir veri ve fikir birliği yoktur. WHO (Dünya Sağlık Örgütü), EFSA (Avrupa Gıda Güvenliği Otoritesi), JECFA (Gıda Katkı Maddeleri Ortak Uzmanlar Komitesi) gibi gıda konusunda, tüm dünya uzmanlarının katılım sağlayarak risk değerlendirmesi yaptığı yetkili kuruluşların, NBS' lerin kanserle veya metabolik hastalıklarla doğrudan ilişkilendirilebileceğine dair bir yayını ya da deklarasyonu mevcut değildir.

Dış ticarete ilişkin veriler TÜİK tarafından kamuoyu ile paylaşılmaktadır.

Konu ile ilgili olarak Şeker Kurumu'ndan alınan cevabi görüş aşağıda yer almaktadır;

Dünyada pancar ve şeker kamışından elde edilen şekerden (sakaroz) sonra ikinci büyük paya sahip şeker türü, mısır, patates, pirinç, tapioka gibi nişasta içeren tarımsal ürünlerden elde edilen nişasta bazlı şekerlerdir. Nişasta bazlı şekerlerin, glukoz şurubu, izoglukoz (fruktoz içeren şurup) ile glukoz ve fruktozun saflaştırılmış kristalize halleri gibi türleri bulunmaktadır. Glukoz; reçel, jöle ve şekerleme sanayinde pancar şekeri olarak bilinen sakarozun kristalizasyonunun engellenmesi, viskozite artışı sağlaması; dondurulmuş gıdalarda donma noktasını düşürmesi; fırıncılık ürünlerinde fermantasyon özelliğini geliştirmesi gibi nedenlerle

T.C.
GIDA TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

gıda üretiminde sakaroz yerine değil, sakaroz ile birlikte kullanılmaktadır. En önemli kullanım alanı gazlı içecek sektörü olan izoglukoz ise çözme ve süzme işlemi gerektirmemesi ve maliyetinin düşük olması nedeniyle tercih edilmektedir.

Nişasta bazlı şekerin en büyük üreticisi olan ABD’de nişasta bazlı şeker üretimine herhangi bir kota uygulanmamakta olup, serbestçe üretilmekte ve pazarlanmaktadır. Dolayısıyla, üretim/tüketim açısından herhangi bir kısıt bulunmamaktadır.

Avrupa Birliği’nde pancardan üretilen şeker ile nişasta bazlı şekerin (NBS) bir türü olan izoglukoz kota kapsamında üretilirken, glukoz, kristal fruktoz gibi NBS’nin diğer türleri kota uygulamasına tabi olmaksızın serbestçe üretilip pazarlanmaktadır. Kota kapsamındaki izoglukoza ise, ticari bazda değil, içerdiği kuru madde bazında kota uygulanmaktadır. Bu kota, üye ülkelerin AB Komisyonunca beyaz şeker ve izoglukoz üretim ve tüketim verileri göz önüne alınarak farklı miktarlarda tahsis edilmektedir. Bazı AB ülkelerinde sadece izoglukoz kotası, bazılarında sadece kristal şeker kotası bazılarında ise her iki tür için de kota bulunmaktadır. AB üyesi ülkeler arasında emtia ticaretinde gümrük vergisi vb. uygulamaların olmaması nedeniyle ülkeler bazındaki kotalar bir anlam ifade etmemekte ve ülkeler arasında şeker ticareti serbestçe yapılabilir.

AB’de izoglukoza, ülkemizde uygulandığı gibi toplam şeker kotasının belli oranında kota tahsisi gibi bir durum söz konusu olmayıp, kotalar, ülkelerin kendi üretim durumları ve bir bütün olarak AB izoglukoz talebi göz önüne alınarak belirlenmektedir. Dolayısıyla izoglukoz kotasının, toplam kota içindeki payı tüm AB ülkelerinde aynı olmayıp, ülkeden ülkeye büyük değişkenlik göstermektedir.

Şeker Kurulu tarafından NBS kotalarının artırılmasına/eksiltilmesine dair görüşün oluşturulması sırasında, Kanunun yurt içi, pancar şekeri ve nişasta bazlı şeker dahil, şeker talebinin yurt içi üretimle karşılanması temel amacı ile birlikte, Kanun gerekçelerinde yer alan, şeker üretiminde istikrarın sağlanması ve korunması, şirket ve ülke bazında üretim kaybının önlenmesi, piyasaya düzenli şeker arzı gibi hususların yanı sıra, üretim, satış, stok gibi piyasa gerçekleştirmeleri dikkate alınmaktadır.

4634 sayılı Şeker Kanunu ve ilgili mevzuatı kapsamında oluşturulan politikalar çerçevesinde ülkemizin şeker ihtiyacı, bu şekerler için gerekli hammaddelerin (pancar ve mısır) yurtiçinden temini suretiyle yurt içi üretimle karşılanmakta, pancar şekeri ve nişasta bazlı şeker sektörlerinin; kota sistemi çerçevesinde kurulmuş olan bir denge içinde, birbirlerine zarar vermeksizin ülke ihtiyacını karşılayacak şekilde şeker üretmeleri sağlanmaktadır.

Nişasta bazlı şekerin hammaddesi mısır olup, mevzuatımız içinde yer alan “*Hammadde ve Şeker Fiyatları Yönetmeliğinde* “ 2009 yılında değişikliğe gidilerek, yurtiçine arz edilecek olan NBS üretiminde yerli mısır kullanılması şartı getirilmiştir ve böylelikle son 4 yıldır yurt içine arz edilen NBS üretimi için gerekli mısırın tamamı yurt içinden temin edilmektedir. Söz konusu Yönetmelik değişikliği ile Şeker Kanunu’nun amacı doğrultusunda, pancar şekerinde olduğu gibi yurt içine arz edilen NBS için de gerekli hammaddenin (mısır) yurt içinden temin edilmesi sağlanmış olup, yurt içine arz edilmek üzere üretilecek NBS için mısır ithalatı olasılığı ortadan kalkmıştır.

T.C.
GIDA TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Ülkemizde NBŞ kotası glukoz ve izoglukoz dâhil tüm NBŞ türlerini kapsamakta ve söz konusu kota miktarı ticari bazda, yani fiilen piyasaya arz edildiği formda tahsis edilmektedir.

4634 sayılı Şeker Kanununa göre ülkemiz ihtiyacına yetecek kristal şeker miktarına göre ülke toplam kotası belirlenmekte ve bu toplam kotanın %10'una kadar olan kısmı NBŞ kotası olarak Şeker Kurulu tarafından tahsis edilmektedir. Bakanlar Kurulu, Şeker Kurumunun görüşünü alarak bu oranı %50'sine kadar artırabilmekte veya eksiltebilmektedir.

[Handwritten signature]